3 Množice

Ugotovite, ali so naslednje trditve resnične ali neresnične.

(i) Posebej preprosta konstrukcija množic združi končen nabor matematičnih objektov v množico. Na primer, če so a, b in c matematični objekti, potem lahko tvorimo množico

 $\{a, b, c\}$

katere objekti so natanko a, b in c. Da Ne

- (ii) Za naše potrebe množica pomeni skupino (zbirko, družino, nabor,...) nekih objektov.Da Ne
- (iii) Naj bo $A = \{a, b, c\}$. Potem za vsak matematični objekt x velja $x \in A$ če in samo če x = a ali x = b ali x = c. Da Ne
- (iv) Fraza "če in samo če" v (iii) pomeni, da velja dvoje: **1.** Če x=a ali x=b ali x=c, potem $x\in A$. **2.** Če $x\in A$, potem x=a ali x=b ali x=c. Da Ne
- (v) Če množica A vsebuje objekt x, pravimo, da je x element množice A in zapišemo $x \in A$.
- (vi) $1+1 \in \{1,2,3\}.$

Da Ne

(vii) $5 \in \{1, 2, 3\}.$

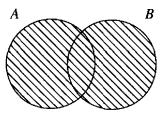
Da Ne

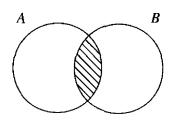
- (viii) **Pravilo:** Za vse objekte $a, b, \ldots, z$ je $\{a, b, \ldots, z\}$ množica, katere elementi so natanko objekti $a, b, \ldots, z$. Da Ne
- (ix) Zapis s tropičjem '...' ni dovolj natančen, saj dopušča dvoumnosti. Denimo, so elementi množice $\{3,5,7,\ldots,31\}$, liha števila med 3 in 31, ali samo praštevila? Zapis res ni dovolj natančen? Da Ne
- (x) Naslednji člen v zaporedju 1, 2, 3, . . . je seveda 5, ker je naslednji člen vsota prejšnjih dveh, kot v Fibonaccijevem zaporedju. Da Ne
- (xi) **Pravilo.** Prazna množica ∅ je množica, ki nima elementov. Da Ne
- (xii) Dve množici sta enaki natanko tedaj, ko vsebujeta iste elemente. To zapišemo takole: $A=B \equiv \forall x(x\in A \Leftrightarrow x\in B)$. Da Ne

(xiii) $\{1, 1, 1, 2, 2\} = \{1, 2\}$

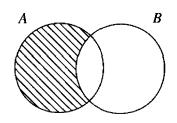
Da Ne

- (xiv) Če množica A vsebuje vse elemente množice B (in morda še kakšnega za povrh), pravimo, da je B podmnožica množice A in to zapišemo kot $B \subseteq A$. Da Ne
- (xv) $\{a, a, a, 2, 2\} \subseteq \{a, 2\}$ in $\mathbb{N} \subseteq \mathbb{Z}$. Da Ne
- (xvi) $B \subseteq A \equiv \forall x (x \in B \Rightarrow x \in A)$. Da Ne
- (xvii) Množici A in B sta torej enaki natanko tedaj, ko velja tako $A\subseteq B$ kot $B\subseteq A$. Da Ne
- (xviii) **Pravilo.** Za vsak x in y je (neurejeni) par ali dvojec $\{x, y\}$ množica, katere elementa sta natanko x in y. Da Ne
- (xix) **Pravilo.** Za vsaki množici A in B je unija $A \cup B$ množica, ki ima za elemente natanko vse objekte, ki so element A ali element B. Da Ne
- (xx) Končno množico lahko določimo tako, da naštejemo vse njene elemente. Na primer, $A := \{2, 3, 5, 7\}$ ali $X := \{Sonce, Zemlja, Mesec\}$. Da Ne
- (xxi) V splošnem množice podamo tako, da podamo pogoj za pripadnost. Na primer, $\mathbb{P} := \{x \mid \mathbf{x} \text{ je naravno število, deljivo le z 1} \\ \text{in samim seboj} \qquad \qquad \text{Da} \quad \text{Ne}$
- (xxii) Za dani dve množici A in B lahko definiramo njuno unijo in presek: $A \cup B = \{x \mid x \in A \lor x \in B\},$ $A \cap B = \{x \mid x \in A \land x \in B\}.$ Da Ne
- (xxiii) Mnogokrat je udobno vnaprej izbrati množico vseh objektov, o katerih želimo govoriti. Takšni množici rečemo univerzalna množica. Da Ne
- (xxiv) S pomočjo univerzalne množice definiramo operacijo komplementa. Komplement množice A vsebuje natanko tiste elemente univerzalne množice, ki jih A ne vsebuje: $\overline{A} = A^c = \{x \mid x \not\in A\}.$ Da Ne
- (xxv) Naj bo $\mathcal{D} = \{\{1,2,3\},\{2,3,4\},\{3,4,5\}\}.$ Tedaj je $\bigcap_{A \in \mathcal{D}} A = \{3\}$ and $\bigcup_{A \in \mathcal{D}} A = \{1,2,3,4,5\}.$ Da Ne
- (xxvi) $\forall A : \emptyset \in A$. Da Ne

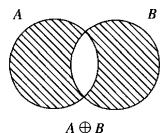

 $A \cap B$

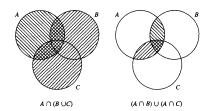

 $A \setminus B$

 $A \cup B$

3.1 Naloge za začetnike

- 1. Utemelji, ali opis (zapis) pravilno določa neko množico.
  - (i) $\{2,4\}$.
  - (ii) $\{2, 4, \ldots\}$.
  - (iii) $\{2^n \mid n \in \mathbb{N}\}.$
  - (iv) $\{|x|: x \in \mathbb{R}\}.$
  - (v) $\{x \mid |x| = 1\}.$
- **2.** Naj bodo podane množice: $A = \{1, 2, 3, 4\},\ B = \{3, 4, 5\},\ C = \{\{1\}\},\ D = \{\{1\}, 1\},\ E = \{1\}.$ Preveri pravilnost naslednjih izjav:
  - (i) $E \in C$.
  - (ii) $E \in D$.
  - (iii) $E \subseteq D$.
  - (iv) $C \subseteq D$.
  - (v) $E \cup \{1\} \subseteq C$.
  - (vi) $E \cup C = D$.
- (vii) $E \subseteq A$.
- (viii) $E \in A$.
  - (ix) $E \subseteq C$.
  - (x) $C \in D$.

Glede na podane množice, določi še množice:

- (i) $A \cup B$
- (ii) $A \cap B$
- (iii) $A \setminus B$
- (iv) $B \setminus A$
- (v) $\mathcal{P}(B)$
- (vi) $A \times B$
- **3.** Poišči potenčno množico: $\mathcal{P}(\mathcal{P}(\mathcal{P}(\emptyset)))$.

3.2 Običajne naloge

- 1. Z relacijama = in $\subseteq$ paroma primerjaj množice: $A = \{1, 2\}, \quad B = \{2, 1\}, \\ C = \{1, 2, 1\}, \\ D = \{x \mid x = 1 \land x = 2\}, \\ E = \{x \mid x = 1 \lor x = 2\}, \\ F = (1, 2).$
- **2.** Ali je med množicami $\emptyset$, $\{\emptyset\}$, $\{0\}$ kaj enakih?
- 3. Določi naslednje množice:
  - (i) $\emptyset \cap \{\emptyset\}$
- (ii) $\{\emptyset\} \cap \{\emptyset\}$
- (iii) $\{\emptyset, \{\emptyset\}\} \setminus \emptyset$
- (iv) $\{\emptyset, \{\emptyset\}\} \setminus \{\emptyset\}$
- $(v) \ \{\emptyset, \{\emptyset\}\} \setminus \{\{\emptyset\}\}$

 $[\emptyset, \{\emptyset\}, \{\emptyset, \{\emptyset\}\}, \{\{\emptyset\}\}, \{\emptyset\}].$

4. Poišči primer množic A, B, C, D, ki hkrati zadoščajo danim pogojem.

- (i) $A \subset B$, $B \in C$, $C \subset D$;
- (ii) $A \in B$, $B \subset C$, $C \in D$;
- (iii) $A \in C$, $B \in C$, $A \subset B$;
- (iv) $A = \{B\}, \quad B \subset A;$
- (v) $A \in C$, $B \in C$, $A \subset C$, $B \subset C$.

$$\begin{split} &[A=\emptyset,\,B=\{1\},\,C=\{\{1\}\},\,D=\{1,\{1\}\};\\ &A=\emptyset,\,B=\{\emptyset\},\,C=\{\emptyset,1\},\,D=\{\{\emptyset,1\}\};\\ &A=\{1\},\,B=\{1,2\},\,C=\{\{1\},\{1,2\}\};\\ &A=\{\emptyset\},\,B=\emptyset;\,A=\{1\},\,B=\{2\},\\ &C=\{1,2,\{1\},\{2\}\}.]. \end{split}$$

3.3 Naloge z izpita

 $\mathbf{1}$. Poišči vse nabore množic A,B,C, za katere je

$$B \setminus A = A \cup C = C \cap B = \{1\}$$

2. Naj bodo *A*, *B* in *C* poljubne množice. Če meniš, da je spodnja izjava resnična, jo dokaži, sicer pa navedi primer množic, za katere je izjava neresnična?

$$A \cap B \subset (A \cup B) \setminus C \Rightarrow A \cap B = \emptyset$$

- ${f 3.}$ Utemelji, ali za vsako trojico množic A,B,C veljajo enakosti
  - (i) $A \cup (B \setminus C) = (A \cup B) \setminus (A \cup C)$.
  - (ii) $A \cap (A \setminus B) = A \setminus B$.
- (iii) $(A \setminus B) \times C = (A \times C) \setminus (B \times C)$.